

تأثیر عناصر معماری بر اشعار حافظ

عصمت یزدان پناه^۱، احمد ترکمان^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، پردیس تحصیلات تکمیلی علوم

تحقیقات بوشهر، گروه معماری، بوشهر، ایران

^۲ دکتر معماری، عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرودشت، گروه معماری، مرودشت،

فارس، ایران

چکیده:

طراحی هم جهت با فرهنگ در دنیای کنونی تغییرات بسیاری داشته است ولی اگر طراحی بودن تحقیق به سرانجام برسد، هیچ بعید نیست که در مقابل فرهنگ بایستند. طراح با در نظر گرفتن حقوق فرهنگی و اجتماعی جامعه می تواند باعث رشد آن جامعه گردد. ولی پیش از طراحی باید با بهره گیری از سایر علوم، معماری را از قالب سنتی خود جدا ساخته و دستاوردهای جدید و متفاوتی از آن حاصل نماید. یکی از این علوم میان رشته ای، ادبیات می باشد. لیکن می دانیم در تاریخ، فرهنگ و معماری ایران زمین ادبیات نقش تأثیر گذار و قابل توجهی داشته است. به نظر می رسد فارغ از به کارگیری کتیبه ها و کاشی های نفیسی مزین به اشعار بزرگان ادب پارسی در معماری، از آنجایی که مفهوم اشعار در بردارنده تفکرات و عقاید جامعه ای بوده که شاعر در آن می زیسته می توان کاربردهای مادی و معنوی عناصر معماری را در کلام این شاعران جستجو کرد از این رو تلاش بر این است تا با بهره گیری از مبانی نظری و مکاتب نوین در معماری و سایر علوم وابسته، مفاهیم کار بردی و معنوی عناصر معماری دوران اسلامی ایران در اشعار حافظ مورد توجه قرار گیرد. در این بین تمامی اصطلاحات تخصصی معماری از دیوان اشعار حافظ را استخراج نموده و به گونه ای (تفسیر شده اند تا در بردارنده مفاهیم کاربردی و معنوی عناصر معماری باشند).

واژگان کلیدی: هنر و معماری اسلامی، دیوان حافظ، معماری ادراکی، حس مکان، نمادپردازی